VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8255. szám | Szerda, 1971. október 6. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk III. oldalán

Nevelni annyit tesz, mint emberré tenni

Lányoknak, asszonyoknak

Az RKP KB Végrehajtó Bizottságának ülése

Október 5-én ülést tartott az RKP KB Végrehajtó Bizottsága Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának az elnökletével.

Meghivottként részt vettek miniszterek és más központi állami szervek vezetői.

A Végrehajtó Bizottság programot fogadott el 1971—1980-ra a gazdaságitársadalmi információs rendszer tökéletesitéséről, az automata adatfeldolgozási eszközökkel müködő vezetési rendszerek bevezetéséről és a nemzetgazdaság számitástechnikai eszközökkel történő ellátásáról.

A Végrehajtó Bizottság jóváhagyta az automatizálási eszközökkel müködő vezetési rendszerek központi intézetének megszervezéséről és müködéséről szóló határozatot.

Az RKP KB Végrehajtó Bizottsága ezután megvizsgálta a vetőmag és ültetőanyag termesztéséről és minőségének ellenőrzéséről szóló törvénytervezetet és ugy döntött, hogy megvitatás végett beterjeszti a Nagy Nemzetgyüléshez.

Ugyszintén megvizsgálta és jóváhagyta azokat a javaslatokat, hogy a Közlekedési és Távközlésügyi Minisztérium keretében alakuljon meg a polgári repülésügyi tanács, majd folyó ügyeket intézett el.

A jó gazdák hozzáértő munkáját mázsákkal fizeti a föld

Októbert irunk. Teljében az őszi munkalatok. A mezőgazdasági dolgozók ezrei szorgoskodnak a határban. Munkájuk gyümölcsét szedik, szüretelik, szállitják fedél alá. E fontos teendőkkel párhuzamosan immár rakják a jövő évi termés alapjait is. Hogy az elkövetkezendő esztendőben is nagy hektárhozamokat takaritsanak be, mindannyian munkájuk legjavát adják.

A szomszédos nagy- és kisperegi termelőszövetkezet tagjai, gépesitői és szakemberei azon igyekeznek, hogy maradéktalanul teljesitsék feladataikat. E két szövetkezeti gazdaságban magukévá tették Nicolae Ceauşescu elvtársnak az összes földmüvesekhez intézett felhivását. Ugy szervezték meg a munkálatokat, hogy zökkenőmentesen végezzék a betakaritást, optimális időben hullassák földbe a kenyérgabona magvait. Hogy miként cselekedtek? Erre a gazdaság vezetőitől kaptunk választ.

— Korán lekerülő előveteményeink: kender, dughagyma, pillangós viráguak után vetjük a buzát. Miután betakaritottuk e terményeket, minden gépi erőt a talaj előkészitéséhez csoportositottunk. A föld tápanyagát foszfortartalmu mütrágyákkal gazdagitottuk. Később fejtrágyázást alkalmazunk. Mivel a vetés kezdetéig a talajnak pihenni is kell, minden igyekezetünkkel azon voltunk, hogy idejében végezzük a szántást, porhanyitást. A kenyérgabona részére előirányzott összes területen befejeztük az alapmüveleteket és többszöri tárcsázással a legjobb minőségü magágyat biztositottuk — sorolta Vanţa Mihai, a nagyperegi szövetkezet elnöke.

A szomszédos kisperegi traktorosok is kitettek magukért. Immár végeztek a kenyérgabona területének vetőszántásával. A gazdaság vezetői az erőgépeket a buza magágyának előkészitéséhez csoportositották. Az árpa és zöldtakarmány vetésével végeztek.

— A föld minőségétől függően 150 kiló foszfor tartalmu és 100—150 kilogramm nitrogénes mütrágyát dolgoztunk talajba. A legjobb előveteményeink lucerna, kender, bükköny, borsó után vetjük a kenyérgabonát. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy optimális időben juttassuk földbe a magot. Épp ezért morzsalékos magágyat biztositunk, ami igen fontos előfeltétele jövő évi tervfeladataink teljesitésének — mondotta Bokor Mihály, a kisperegi szövetkezeti gazdaság elnöke.

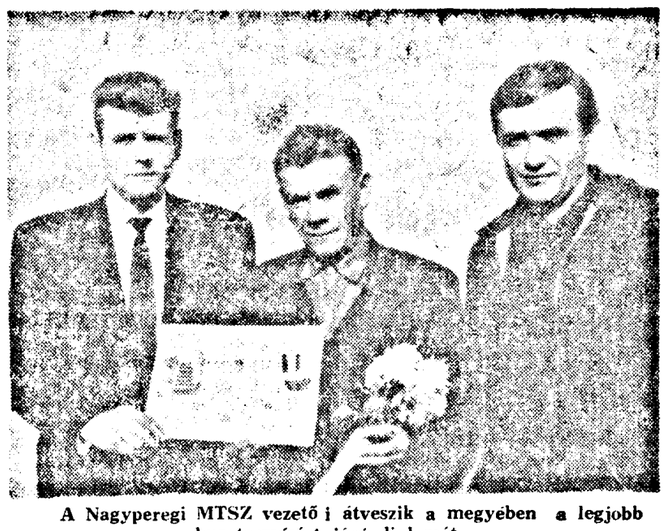

A Nagyperegi MTSZ vezető i átveszik a megyében a legjobb buzatermésért járó diplomát.

Jó szomszédok, kiváló gazdák. Egymástól kérnek tanácsot, tanulnak, szükség esetén pedig egymást segitik. A két szövetkezet román, magyar, szlovák tagjai munkájukon keresztül erősitik közös gazdaságukat.

Vanţa Mihai elnök szavai jutnak eszembe. „Ha nem vetünk optimális időben, rossz földmüvelők vagyunk. Mi bizonyitani akarunk. A jó föld minden esetben mázsákkal viszonozza tagjaink szorgalmas munkáját".

SZABÓ GYULA

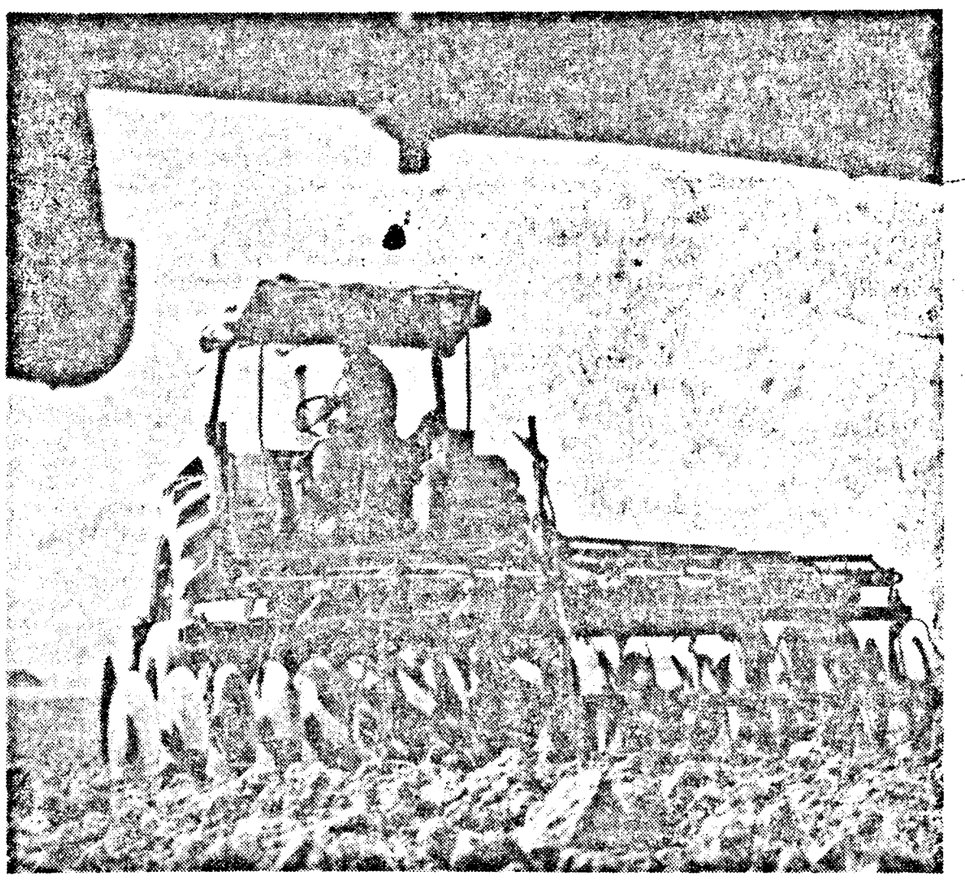

Ezekben a napokban a Szentlányi Mezőgazdasági Termelőszövetkezet földjein hajnaltól sötétedésig kint vannak a gépek, készül a magágy a kenyérgabona számára.

A selejt csökkentése — mindannyiunk közös feladata

Ahhoz, hogy késztermékeink — a mi esetünkben Aradon gyártott vagonok — versenyképesekké váljanak a nemzetközi piacon, olyan alkatrészeket kell gyártanunk, melyek nem igényelnek utólagos javitási müveleteket és általában megfelelnek a legigényesebb országos és nemzetközi müszaki szabványoknak. Természetesen e hatalmas és átfogó akció mellett minden dolgozó — és főleg az acélöntők — elsőrendü feladata az, hogy a selejtet minimálisra csökkentse, majd a gyakorlat folyamán teljes egészében megszüntesse. Ez közvetlen befolyással bir gazdasági feladataink teljesitésére, a kivánt hatékonyság elérésére. Éppen ezért minden vagongyári dolgozó, olvasztár és formázó, egyemberként küzd az alkatrészek minőségének javitásáért, a selejt csökkentéséért. Ugyanezt teszik szinesfém kohászaink is, kik szintén az acélöntöde keretében dolgoznak.

Mondhatnám ugy is, hogy valóságos harc kezdődött a selejt ellen, melyből minden dolgozó derekasan kiveszi részét, élen a kommunistákkal. Szeretném megemliteni azt is, hogy a szükséges müszaki-anyagi és szervezési feltételek nálunk nagyrészt biztositottak. Nagy teljesitményü gépek osztályozzák, szállitják és kezelik a formázásra szükséges homokot. Jó minőségü a kötőanyag is. Vibráló és döngölő gépek segitik a formázók munkáját. Az olvasztárok nemrég uj villanykemencét kaptak, a korábbit pedig főjavitás alá vetették. Ma már az is müködik. Kiterjesztettük a széndioxiddal történő formaszilárditást. A tisztitóban pedig számtalan vibrátor és aggregát segitségével küszöböltük ki a nehéz kézi munkát. Mindezek mellett nem hagyhatjuk szó nélkül a kommunisták személyes példamutatását, mely nagy hatással van a közösség valamennyi tagjára.

A formázás az acélöntés egyik legfontosabb müvelete. Csak ha a forma tökéletes, válik kiválóvá a termék. Ezért pártalapszervezetünk ugy határozott, hogy Lupaş Ioan állandóan e fontos munkahelyen dolgozzon és határtalan szorgalmával a többieket is jó munkára ösztönözze. A fent emlitett müszaki-szervezési feltételek, valamint a lelkesitő, példamutató munka harmonikus egybefonódása meghozta a kivánt eredményt. Nincs már többé letöredezett szélü, beomló vagy megrepedező forma. Nincs ferde, csonka, javitásra szoruló öntött alkatrész sem. Az emlitett müveletek elvégzésénél jeleskedtek még Igriţ Vasile, Moţ Vintilă, Born János, Miron Ioan és mások.

A gyári védjegy hírnevéért

Igriţ Vasileről, a hosszas szakmai gyakorlattal rendelkező formázóról külön is szólnom kell. Amellett, hogy valamennyi munkatársának példaképe, a fiatalok nevelésével is odaadással foglalkozik. Jelenleg is két fiatal, Crăciunescu Gheorghe és Kligert Tibor tanul mellette szakmát.

A formafestők és lezárók Born János irányitása mellett nagymértékben hozzájárultak az alkatrészek minőségének javitásához. Itt emlitem meg Leinbauer Mátyás, Lucicu Mihai és Hatfaludi Imre nevét is, akik szintén a legjobbak közé küzdötték fel magukat.

Nemcsak a formának, de az olvasztott acélnak is jónak kell lennie. Megfelelően felhevitett masszsa öntése nem a legkönnyebb feladat. Itt jeleskedik Born Ádám és Popovici Alexandru, valamint Teodorescu Panait. Mindhárman élenjárók.

Idén a Vincze Gyula irányitotta szinesfém öntők is kiváló eredményt értek el a minőség javitása és a selejt csökkentése terén. Különösen dicséretet érdemelnek a Sălăjan Gheorghe brigádjában dolgozók.

S hogy ne feledkezzünk meg azokról sem, akik a formák nyitását, illetve a leöntött alkatrészek tisztitását végzik, szóljunk a Hodiş Florian és Fodor Lajos irányitotta közösségekről is. Ők, akárcsak a többi öntő, a kommunistákkal az élen, olyan kiváló munkát végeztek, ami a selejt egy százalék alá való szoritását eredményezte. Nagy szó ez, hiszen mindenki jól tudja, hogy az öntödékben a hasznavehetetlen félkésztermékek aránya ennél általában sokkal nagyobb.

IERCOŞAN ŞTEFAN, mester

Szemünkfénye...

„Ami szemünkfénye a gyermek" — mondta nemrég egy mama és buzgón tömte hatéves fiacskáját. „Mindent a gyermekért!" — ez a jelszava annak az apának is, aki már harmadik éve cipeli kislánya táskáját az iskoláig és vissza. Ami a kijelentéseket illeti, mindkét szülőnek igaza van. A gyermek tényleg szemünkfénye és mindent meg kell érte tennünk, de ez nem jelenti a szülő alárendeltségét. És nem jelenti a kiszolgálást. A gyerek önállóan is tud enni és a táskáját gerincferdülés veszélye nélkül viheti a kezében. Az eljárással nem értek egyet. Nagyon sok szülő sajátszerüen értelmezi az önállóságra és a munkára való nevelést. Legtöbben abból indulnak ki, hogy dolgoztak eleget életükben és a gyereküknek számára szükségeseket megkeresték. Ezért a gyerek ne dolgozzék, hanem szórakozzon a maga módján és maradjon minél tovább gyerek. Ez a hamis elképzelés néha elég sulyos következményekhez vezet. Az elkényeztetett, agyonkimélt gyerek azon kivül, hogy hijával van minden önállóságnak, követelőzik, mind többet kiván a szülőtől anélkül, hogy valamit tenne is ezekért a juttatásokért. Sok fiatalt ismerek, aki középiskola után ugy kerül az életbe, hogy fogalma sincs a tervszerü munkáról. Csak egyet akar: egyetemre menni. Nem a tanulás miatt, egyszerüen magáért az egyetem szóért. Többek között ez is oka sok megrekedt karriernek, félresikerült életnek.

A munkára nevelést nem szavakkal, hanem beosztott napirenddel, önálló foglalkoztatással kell valóra váltani. És minél korábban kezdjük ezt a munkát, annál jobb. Ismerek egy négygyerekes családot. Mindkét szülő dolgozik, de a házimunkában sincs fennakadás, mert mindegyik gyereknek meg van a jól körülhatárolt feladatköre, természetesen életkorához és erejéhez mérten. Világos, hogy nem egy ilyen család van, ahol a szülők rendszeresen beosztják és ellenőrzik a gyerekek házi munkáját, de az lenne helyes, ha ez minden családban igy történne.

És különben is, meri-e valaki azt állitani, hogy szereti gyermekét, ha tunyának, önállótlannak, munkakerülőnek neveli? Kinek használ a tulzott kimélés és ajnározás? Szerintem ez a szülő önmagát szereti és nem a gyermekét. És azért tesz mindent, hogy az emberek mondhassák „micsoda nagyszerü apa vagy anya".

A munkával munkára nevelés különben nemcsak egy bizonyos család érdeke, hanem egész társadalmunké. És ehhez hozzájárulni kötelességünk is.

PÁVAI GYULA

Kisgépesités magas fokon

Igy nevezzük még mindig azt az akciót, amely rég tul nőtt már jelzője által meghatározott méreteken. Ma már gépesités ez a javából, méghozzá nagyban és magas müszaki fokon. Az egykori kis szerkezetek, egyszerü mechanizmusok és szállitó eszközök helyett nagy hatásfoku gépeket és aggregátokat terveznek és viteleznek ki iparvállalatainkban. Ezt müvelik a kis gyárakban épp ugy, mint a nagy üzemekben. Természetesen senki sem nőhet fel csak ugy egyik napról a másikra a szerszámgéptervezők és gyártók szinvonaláig. Nem is várja ezt el senki. De azt, hogy fokozatosan korszerüsitsék és gépesitsék a termelést azt már igen. S ehhez messzemenő segitséget nyujtanak a specializált üzemben dolgozók. Azok, akik házilag nemcsak egyszerü mechanizmusokat, hanem összetett aggregátokat és bonyolult technológiai vonalakat kreáltak.

Éppen a minap szereztünk tudomást arról, hogy a Szerszámgépgyárban, a Vagongyártó Üzemben, a Faipari Kombinátban és más nagy vállalatokban beinditották az önfelszerelés, vagyis a házilag gyártandó gépek előállitását szolgáló részlegeket. A legjobban képzett szakembereket osztották be ide.

A nagyüzemekben már több gép el is készült. A Szerszámgépgyárban például ujabb két esztergaágy-maró aggregátot helyeztek üzembe. Sikerrel helyettesitik ezek a korábban importált berendezéseket, ami több mint 2 millió valuta lej megtakaritáshoz vezet. Ugyancsak ilymódon több féle gépet helyeztek üzembe e hó elején a Vagongyárban, a Faipari Kombinátban, a Textilüzemben és a Butor- és Épületvasalásokat Gyártó Vállalatban.

Mindez azt bizonyitja, hogy a „kisgépesitési" akció, ha érdemben foglalkoztak a termelésben felmerülő kérdésekkel és a szükségletekkel, eléri a kivánt gazdasági és müszaki hatékonyságot. Terjesszük ki még jobban — minőségi szintjének emelésével pedig töröljük korábbi jelzőjét — s bizonyitsuk be, hogy mi, aradiak házilag is nagyban gépesitünk.

LAPUNK IV. OLDALÁN

Nemzetközi élet

A Kárpátokon át

Útijegyzet (I.)

Eseménydusnak és nem kevésbé szépnek igérkezett a kirándulás. Számomra különösen annak, mert még sohasem jártam hazánknak azon a tájain, melyeken a kényelmes FIAT társasgépkocsi végigrobogott velünk, hosszabb-rövidebb pihenőkkel. Első állomásunk Petrozsény, a hires bányászváros, majd Gorj megye székhelye, Târgu Jiu, a lenyügözően szép Zsilvölgyi ut végén: ellátogattunk a közel 500 éves Tismana kolostorba, melynek falai egykor az üldözött Tudor Vladimirescunak is menedéket nyujtottak; innen tovább Baia de Aramă következett, ez a tipikusan oltyán városka, vendégszerető lakóival; Motru, az ország egyik legfiatalabb városa, melynek helyén az ötvenes években még kukoricatáblát borzolt a szél; a messze földön ismert dunai kikötő, Turnu Severin (az ősi Drobeta); a jelentőségében és méreteiben is lélegzetelállitó vaskapui erőmü, amely béklyót vetett a vén Duna szeszélyes vizére; Uj-Orsova domboldalra kapaszkodó merész blokkjaival és csinos magánházaival; Herkules-fürdő, a Cserna édessége...

Próbálom rendezni magamban a még friss emlékképek halmazát; kiválasztani közülük a legmaradandóbbakat, azokat, amelyek élénken foglalkoztatnak még most is. Nagyon nehéz, hisz számomra mindegyik egyformán fontos, egyformán kedves.

Balladák, mondák

vidékén robogott társasgépkocsink. A hegyalja ezernyi szinben pompázó szőlősdombjai lassan mögöttünk maradtak, csak a Maros ezüstszalagja követett kitartóan a szomszédos Hunyad megyébe is. A betonut ott halad el a Mintiai hőerőmü mellett, melynek két, 180 métert meghaladó karcsu kéménye (jelenleg a legmagasabbak az országban) uralja a hegyek koszoruzta völgyet. De megállni nem lehet, sietnünk kell, ha el akarjuk érni a Jiul—UTA mérkőzést. Az autóban pedig csak UTA szurkolók ülnek...

„Megfogák szép gyöngén,
bétövék a tüzbe,
Az ő gyönge hamvát keverék a mészbe;
Avval álliták meg magas Déva várát.
Csak igy nyerheték meg annak drága árát."

Fülemben csengenek balladakincsünk e gyöngyszemének, a Kőmüves Kelemennek, komor szépségü sorai, miközben egy kanyar után feltünik a kup alaku hegy tetején szunnyadó, sok-sok évszázad történelmi eseményeinek szemtanuja: Déva várának időmarta romja.

Társasgépkocsink csökkentett sebességgel halad át a városon. Éppen csak megpillantottuk a Petru Groza emlékházat s a nagy államférfi tekintélyt sugárzó, szinte élőnek tünő szobrát, az uj, széles sugárut impozáns tömbházait — különösen egy most épülő, szeszélyesen egymásrakotott kockákból álló toronyhoz hasonló tömb nyerte meg tetszésünket — (Hej, ha az aradi tervezők is szabadabbra engednék fantáziájukat, hogy néhaháha kitörjön a megszokott vonalak zártságából!) — és máris a nyilt országutra értünk. Elhagytuk a kaláni kohók óriási fáklyákhoz hasonlitó, rőt lángnyelveket okádó kéményeit, majd Hátszeg vidékén folytattuk utunkat. Azon a vidéken, ahol másfél évezrednél is régebben a dák állam, a dák főváros — Sarmizegetusa — virágzott és melynek bátor népe hosszu, hősies harcot vivott a rómaiak ellen. A népmonda szerint ezen a vidéken élte rejtélyekkel teli kettős életét a mult században Faţia Neagră, a hires haramiavezér, akit Jókai tett halhatatlanná Szegény gazdagok cimü regényében.

...A müut a Déli-Kárpátok vonulatainak egyre szükülő gyürüjében, szemet, szivet gyönyörködtető tájakon kanyargott Petrozsény felé. A várost már távolról jelezte a föllötte lebegő szénporfelhő, amelyen keresztül a kék ég mindig szürkésnek látszik.

Hazánk fő széntartalékai éppen ezen a vidéken, a petrozsényi szénmedencében vannak — jelenleg az

B. MANDITS KATALIN

(Folytatása a II. oldalon)

TEGNAP AZ ORSZÁGBAN

Kedd délben a fővárosba érkezett a Kina balettegyüttes.

A 200 tagból álló együttes a kinai balett hagyományait ápolja és fejleszti. A kinai müvészek müsorán szerepel a Nők vörös osztaga és az Őszhaju lány cimü balett, valamint a Sárga folyam cimü szimfonikus hangverseny.

KÜLFÖLDÖN

Az UNESCO párizsi székházában megkezdődött a tudományos és müszaki tájékoztatási világrendszer létrehozásával foglalkozó értekezlet. Részt vesznek az UNESCO 80 tagállamának képviselői. Romániát egy küldöttség képviseli, élen Nicolae Bărbulescuval, az Országos Tudomány- és Technológiaügyi Tanács elnökével.

Az V. közfogyasztási áruminta kiállításról

Az V. árumintakiállitás, közszükségleti cikkeket gyártó iparunk kiemelkedő rendezvénye, rendkivül nagy érdeklődést keltett a nagyközönség, a szakemberek és a külföldi üzletemberek körében. A megnyitás óta a pavilont több mint 250 000 belföldi és külföldi látogató kereste fel. A kiállító ipari és kereskedelmi vállalatok — a hagyománynak megfelelően — felkérték a közönséget, hogy a pavilonokban található kérdőivek kitöltésével mondjon véleményt a termékek minőségéről, s tegye meg javaslatait, észrevételeit. Az elmult hetekben már több tizezer kérdőivet töltöttek ki, s az ipari és kereskedelmi vállalatok mintegy 2000 megbizottja megkezdte a szerződéskötéseket azoknak az áruknak a gyártására, amelyeket még ez évben, valamint a jövő évben hoznak forgalomba.

A nagyszabásu kiállitás a szakemberek és üzletemberek érdeklődését is felkeltette. Eredetileg több mint 700 külföldi cég közölte, hogy képviselőjét elküldi Bukarestbe. Ezek közül már több mint százan tekintették meg a különböző standokat és tájékozódtak az illetékesektől nemzetgazdaságunk ezen iparágának potenciáljáról. A külföldi partnerek jelenleg egész sor árucikk vásárlási lehetőségéről tárgyalnak a román külkereskedelmi vállalatok megbizottaival.

Ennek kapcsán említésre méltó, hogy több tárgyalást már eredményesen lezártak, s az eddigi szerződések értéke több tizmillió valutalejt tesz ki. A Romanoexport több megállapodást irt alá, amely szerint az olasz Montani cégnek 152 000 méter különböző kelmét, az amerikai Vitex cégnek nagy mennyiségü szövetet, mig az osztrák Transimpex cégnek a vásáron kiállitott szálakból szállit. A Romanoexport vállalat csupán a bécsi Internationale Handels und Trehand cégnek 6.5 millió valutalej értékü férfiinget fog szállitani.

Az Icecoop külkereskedelmi vállalat, s a Kisipari Termelőszövetkezetek Központi Szövetségének képviselői olasz, japán, norvég és amerikai cégek képviselőivel tárgyaltak és kötöttek szerződést több mint 6 millió valutalej értékben. A szóban forgó szerződések alapján iparmüvészeti tárgyakat, különböző butorokat, kerámia tárgyakat stb. exportálunk.

Az árumintakiállitás kitünő lehetőséget biztositott az Arpimex vállalatnak, hogy növelje kereskedelmi partnerei számát. A South American Shoe Corp. cég például, megbizottja révén figyelmesen megvizsgáltatta a kiállitott lábbeliket, s minthogy azokat izlésesnek és jó minőségünek találta, most először ugy döntött, hogy szerződést köt a román vállalattal. Ugyanakkor Venezuelából is érdeklődtek az Arpimex vállalat árui iránt.

Az V. közfogyasztási árumintakiállitás, amely október 20-ig tartja nyitva kapuit, már eddig is maradéktalanul bebizonyitotta hasznosságát, mert fő célja megismerni a lakosság igényeit, s tájékoztatni a külföldi partnereket országunk exportlehetőségeiről.

TUDOSE NITESCU,
az Agerpres szerkesztője

Évezredek húrjain

Ferenczy Annamária előadóestje elé*)

FERENCZY ANNAMÁRIA eredetileg énekesnőnek készült, több éven át komoly zenekonzervatóriumi tanulmányokat és operaénekesi gyakorlatot folytatott Kolozsváron, és csak azután tért át a prózai szinpadra. Nagyváradon — ahol olyan régi és ma is elevenen élő hagyománya, tömegalapja van a költői szónak —, az irodalmi matiné-sorozatok verset és dalt egyforma könnyedséggel és müvészi tökéllyel, egyforma sikerrel megszólaltató müvésznője lett. Sokoldalu színésznő, aki klasszikus versdrámák vagy modern zenés vigjátékok főszerepeit egyaránt eljátssza ugyanott, majd az utóbbi években Temesváron.

Az előadóművész szinészi és emberi egyéniségéhez, testi és lelki alkatához idomulva négyezer év és négy világtáj FRANYÓ ZOLTÁN-forditotta költészetéből egyrészt a különböző korok irodalmi hősnőinek (Villonnal szólva: „tünt idők asszonyainak") változatos tipusait szólaltattuk meg a zsarnokkal szembeszálló Antigonétól Faust Margitján át Ady Csinszkájáig, vagy Catullus Lesbiájától Brecht Jennijéig és József Attila proletármadonnájáig. Másrészt a női világlira kiemelkedő képviselőinek verseiből válogattunk: Sappho vagy Louise Labé mellett Várnai Zseni, Ana Blandiana, Erika Scharf és Hervay Gizella sokhuru költészetéből. Ezenkivül bekerült népballada és virágének, megzenésitett vers, song, sanzon, operaária, induló, altatódal, maró epigramma, forró szerelmi vallomás, mozgalmi dal, bánatos sirató vagy szörnyü átok — vagyis egy rendkivül széles skálán játszott asszonyi lira örök dallamvonala. És mindezt a sokféleséget, változatosságot áradó, sodró erejü szenvedélyessége, valamint meglepő aktualitása foglalja egységes egésszé, olyannyira, hogy gyakran egyik költő a másik beszédfonalát folytatja és viszi tovább, amint az ének szájról szájra száll.

Számos olyan költemény vagy dal akad e müsorban, amelyet közel két évtizede érlel magában az előadó, hogy egyre mélyebb hurokat penditsen meg hallgatóiban.

És ha egyetlen néző örömet talál legalább egy dalban vagy versben az estén, ugy a költő, a müfordító vagy az évezredek hurjait emberi hangra hangoló előadóművésznő fáradozása nem volt hiábavaló.

WAGNER ISTVÁN

*) FERENCZY ANNAMÁRIA önálló estjének müsorán: **Franyo Zoltán** müforditások, a világirodalom legszebb versei. Dalok, songok, sanzonok. **Gerschwin, Kozma János, Reinitz Béla, M. Vasilescu, Kurt Weil** müveiből. A müsort összeállitotta és a diszleteket tervezte **Wagner István**. Rendezte **Kóra Ilona.** Közremüködik: **Wertheimer Endre** és zenekara. **Aradi bemutatója: pénteken, október 8-án, délután 4 órakor, a szinház Studió termében.**

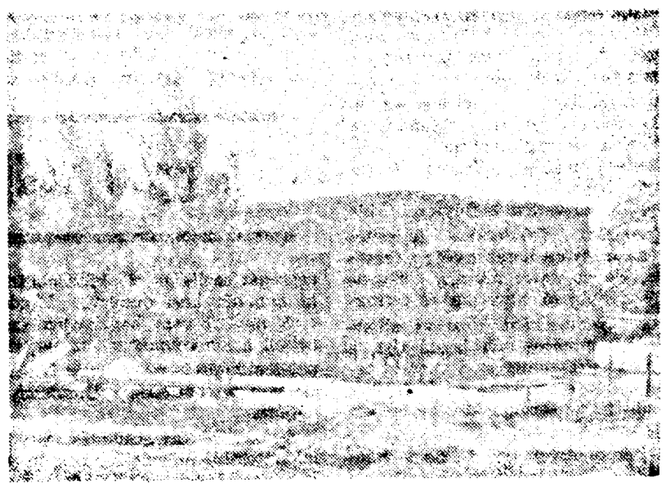

Kulturház épül Nagyszintyén.

Emberség

Az utca

Emberek. Felvillan egy-egy kedves arc. Futó mosolyok csillannak. Tiszavirág életü vigaszok. Hullámzik az utca. Ott jön egy hároméves kislány az anyukájával. Szinte ellágyulok. Simogatni vágyom nézem a leánykát. Valaki köszön. Szégyellem magam. Idős emberek köszönnek előre. Pedig az utcán a járókelőket nézem. S mégsem látom őket.

De ki lát meg engem?

Nem tudom. Csak ismerős vagyok. Köszönő ember. Pedig köszönni sem tudok. Tulságosan meghajtom magam. Jobban kellene vigyázni... Nem szabad igy, mindjárt odaadni egy köszönéssel a teljes szivemet. Igy felajánlkozni. Bizalmatlanságot kelt. Az rendben, hogy szeretem az embereket. Robinsonként el sem tudnám képzelni az életet. De szükségük van-e az embereknek a szeretetemre? Közeledésem, ez az idejétmult jóság, megijeszti őket. Félreérthetik. Azt hiszik, hogy szükségem van rájuk. Hogy akarok tőlük valamit. Az altruizmus egyike az ember legszebb tulajdonságainak. Az önzetlen adományozó nagyobb boldogságot érez, mint amikor kap. A kérdés: mit adunk az embereknek? Nem, nem ez a kérdés. Pontosabban: Én mit adok az embereknek? Értsétek meg: én is ember vagyok. De ki lát meg engem?

Egy pohár víz

Ő meglátott. Huszágyas kórterem sarkában állt az ágya. Az Ismeretlen nagyon rosszul volt. Alig hallhatóan kért tőlem egy pohár vizet. Óvatosan tarkója alá nyultam, megitattam. Láthatóan megnyugodott. Gyöngéden megszoritotta a kezemet. Egy pohár viz az emberség? Igen — egy pohár viz is. Az Ismeretlen meg fog gyógyulni, s ismeretleneken segit, akik más ismeretlenekért tesznek majd a maguk módján, ha rákerül a sor. A humanizmus apró, majd mind nagyobb és nagyobb tettek láncolata, amely átfogja az emberek közösségét. Ugyis mondhatnánk: kötelesség. Az élet szolgálatát egy pohár vizzel kezdtem. Emberségből.

(mózer)

A Kárpátokon át

(Folytatás az 1. oldalról)

ország össztermelésének több mint 40 százalékát az itt kitermelt, kitünő minőségü kőszén adja — melynek központja a medence névadója. A századeleji kis falu ma szüntelenül fejlődő iparváros, egyetemi központ, bányamérnöki főiskolája minden évben jól felkészült szakembereket ad az országnak.

Társasgépkocsink meg sem állt a stadionig, melynek lelátóin már ezrek szorongtak és egyre ujabb csoportok érkeztek szurkolni kedvenc csapatuknak. A mérkőzés közel két óráját néhányan városnézésre használtuk fel. Hogy mit láttunk e rövid idő alatt a Paring lábainál elterülő városból? A modern Kulturpalotát, a régi repülőtér helyén felépitett blokknegyedet, széles sétányaival, parkjaival, játszótereivel és az óvárosból néhány utcát.

A mérkőzés véget ért és mi ismét autóban ültünk, érthetően emelkedett hangulatban, hisz az UTA-nak sikerült, szép játékkal egy pontot magával vinnie Petrozsényból.

...Északon a Retyezát és a Sebes, délen a Vilcanul, keleten a Paring sziklás vonulatai határolják a vadregényes, keskeny völgyet, amelyen a Zsil kisérte utunkat folytatjuk. Némely helyen olyannyira összeszükül az átjáró, hogy a folyómeder és a betonut éppen csak elfér egymás mellett. A vasutvonal magasan a fejünk felett, a hegyoldalba vágott keskeny párkányon fut tova. Gyakran eltünik szemünk elől egy-egy feketén ásitó lyukban, s csak néhány kilométer után bukkan fel ujra.

Őszinte csodálattal gondolok az ország legkülönbözőbb vidékeiről összesereglett fiataloknak a százaira, ezreire, azokra, akik — dacolva a mostoha körülményekkel — 1949-ben, mondhatni rekordidő alatt megépitették a Bumbești—Livezeni vasutvonalat, több mint 30 alagutat furva a komor hegyek gyomrába. Valóban, csak az tudja igazán felmérni munkájuk értékét, aki legalább egyszer átutazott ezen a völgyön. Nagyszerü alkotás.

Szemünk egyre fáradtabban rögzitette a sok látnivalót. Másodpercre feltünt a völgy magányában meghuzódó Lainici kolostor — a legenda szerint ide menekült Tudor Vladimirescu a törökök üldözése elől, majd szerzetesnek álcázva folytatta utját a hegyekben —, és ismét a gyönyörü táj, amely nem is annyira kihalt, mint azt gondolnánk. Jelenleg is dolgoznak a vasutvonalon. A veszélyesebb, meredekebb szakaszokon a vaspálya fölé betontetőzetet huznak, hogy az alázuhanó sziklák, fák ne tegyenek kart a sinekben.

Mire kiértünk a völgyből, már jócskán alkonyodott. A távolban feltüntek Virgu Jiu barátságos fényei.

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁDAJ KATALIN

1971
Október
6
Szerda

Napkelte 6.18, napnyugta 17.47 órakor. Az évből eltelt 279 nap, hátra van még 86.

☆ 1713-ban született Diderot Denis.
☆ 1889-ben született Dabrowska Maria.
☆ 1895-ben született Octav Mayer matematikus.
☆ 1916-ban hunyt el Dumitru Marinescu munkásmozgalmi harcos.

POSTALÁDA

GÁB MARGIT, ARAD. Levelében ugyanazt az esetet irta le, amelyet egy másik olvasónk, Müller Mária előzetesen személyesen elmondott. Levelének annál is inkább örülünk, mert konkrét észrevételei mindenben egyeznek azokéval, akik a 31-AR-147 rendszámu busz utasaiként a nem kivánatos eset tanui voltak. A történtekről lapunkban rövidesen beszámolunk. (Valószinüleg, soron következő Együtt az olvasóval oldalunkban.)

SZEIDB ISTVÁN, SEGA. Kérdésére vonatkozóan megérdeklődtük a tudnivalókat az Áramszolgáltatási Vállalatnál. A villanyhasználatra szobánként 30—30 lej garanciát kell befizetni. Ez a törvény azokra is vonatkozik, akik nem egyazon időben kezdték mindazon szobákat használni, amelyeket jelenleg használnak. Ha az ellenőrök ezt az összeget nem kérték öntől annak idején, ők is mulasztást követtek el. Viszont a tartozás, függetlenül ettől, akkor is csak tartozás maradt (a közben felépitett és használatba vett két szobáért egyenlő 60 lej), amelyet Önnek ki kell egyenlitenie.

KISS ÁDÁM, ARAD. A 130-as számu Alimentarával kapcsolatos panaszát kivizsgáljuk, s a helyszinen arról is döntünk, hogy esetleg Nyitott szemmel rovatunkban közöljük az észrevételt.

S. I.

Az Autóklub hírei

Mindazok, akik részt szeretnének venni — természetesen mint nézők — az 1972-ben Münchenben rendezendő Olimpiai Játékok versenyein, október 15-ig jelentkezzenek a Román Autóklub aradi fiókjánál. A klub ugyanis kirándulást szervez tagjai számára 1972 augusztus 22 és szeptember 16 között. Mivel a helyek száma korlátozott, az érdeklődők mielőbb keressék fel a kirendeltséget. (Köztársaság utja 43, telefon: 138-52).

★

Bizonyára sokakat érdekel a fiók müszaki asszisztencia-szolgálatának uj programja. Ime: hétfőn, szerdán, csütörtökön és pénteken állandó szolgálat a fiók székhelye előtt, reggel 8-tól délután 16 óráig; szombaton és vasárnap állandó szolgálat az iroda előtt és őrjárat a Nagylak—Soborsin és Arad—Temesvár utvonalon, 10—18 óra között. Kedden szabadnap. A müszaki asszisztencia-szolgálat telefonhivásra is válaszol.

★

Közeledik az év vége. A Román Autóklub aradi fiókja kéri azokat a tagokat, akik még nem egyenlitették ki a tagdijat, hogy mielőbb tegyenek eleget e kötelességüknek. Ellenkező esetben elvesztik a folytonosságot és a vele járó kedvezményeket.

Finom a cukorhab

„Egészséges" javaslat

A minap levél érkezett szerkesztőségünkbe és titkárnőnk azzal tette az asztalomra, hogy témája bizonyára érdekli a tájékoztató rovatot. Nem panaszról volt szó benne, mint ahogy elképzeltem. Egy valóban figyelmet érdemlő ötletet — de mondhatnám ugy is javaslatot — tartalmazott a néhány sor.

A levél irója — Szeredi Gábor, az Aradi Textilüzemek technikusa — a különböző szervi baj ban szenvedők nevében és mindenekelőtt rájuk gondolva — teszi fel a kérdést: vajon Aradon nem lehetne gyógyteapresszót nyitni, Kolozsvár példáját követve?!

És elmondja, hogy a Szamos-parti városban mekkora népszerüségnek örvend — nők és férfiak, idősek és fiatalok körében egyaránt — ez a presszó, ahol percek alatt elkészitik a kért gyógyteát.

...Egyetértünk olvasónkkal abban, hogy a ma embere, aki örökké siet, akinek örökké dolga van, saját egészségével bizony nem törődik eléggé. Az orvos előirta valamilyen gyógytea fogyasztását? Néhány napig talán megfőzi otthon, aztán elfelejti és amikor ismét eszébe jut, éppen nincs rá ideje... Egy — a sok kávépresszó mintájára berendezett — gyógyteapresszó valóban „egészséges" ötlet. Gyógynövényüzletünk van, miért ne lehetne gyógyteapresszónk?!

A javaslatot mindenki figyelmet érdemlőnek tartotta, akinek említést tettünk róla. Hogy nem jutott ez eddig senkinek eszébe? — jegyezték meg többen is. Most eszébe jutott. Ez a lényeg. És mert hasznos, érdemes vele komolyabban foglalkozni. Bizom benne, hogy a Közélelmezési Tröszt sem fog idegenkedni a megvalósitás gondolatától. De erre még visszatérünk.

A KRITERION KÖNYVKIADÓ gondozásában megjelent

BENKŐ SAMU: SORSFORMÁBÓ ÉRTELEM. Müvelődéstörténeti dolgozatok. 344 oldal. Ára füzve 12, kötve 15,50 lej.

BEECHER-STOWE HARRIET: TAMÁS BÁTYA KUNYHÓJA. Regény. Forditotta Réz Ádám, Deák János rajzaival. 448 oldal. Ára füzve 12, kötve 17,75 lej.

GALINESCU GEORGE: NÁSZNAPOK. Regény. Forditotta Papp Ferenc. Horizont. 256 oldal. Ára füzve 8, kötve 12 lej.

KÁNTOR LAJOS — LÁNG GUSZTÁV: ROMÁNIAI MAGYAR IRODALOM 1945—1970. A könyvészeti adalékot összeállitotta Réthy Andor. 424 oldal plusz 48 képmelléklet. Ára kötve 20 lej.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY: A KIS HERCEG. Forditotta Zigány Miklós. Az illuszrációk a szerző rajzai alapján készültek. 64 oldal. Ára füzve 4,50, kötve 9,50 lej.

STEINBECK JOHN: ÉRIK A GYÜMÖLCS. Regény. Forditotta Benedek Marcell. Horizont. 512 oldal. Ára füzve 14,50, kötve 18 lej.

filmek

DACIA: A zenekar-ember (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).

STUDIÓ: Zbruev káplár hét menyasszonya (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREȘUL: Testvérek (10, 12, 14, 16, 18, 20.)

IFJUSÁGI: Csak egy telefon (11, 14, 16, 18, 20.)

VICTORIA: Feleség egy ausztráliainak (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Félbeszakitott játékok (17, 19).

CFR (Grădiște): A férfiak hallgatása. (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Szörnyetegek (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Rendkivüli küldött.
PÉCSKA: Az üstökösön.
BOROSJENŐ: A CB-ügy.
KISJENŐ: A betolakodó.
SZENTANNA: Olimpiai láng.
NAGYLAK: A nyolcadik.
KÜRTÖS: Imposztorok.
PANKOTA: Az üstökösön.
VILÁGOS: A kronométer.
BOROSSEBES: Még a lovakat is...
KÖRÖSBÖKÉNY: A sivatag fehér napja.
VINGA: Rendkivüli küldött.

televizió

Szerda, október 6.

18.00 Enciklopédia — gyermekeknek.
18.25 Nyelvészeti adás.
18.40 Népzene: Maria Cornescu és Nelu Bălășoiu énekel.
18.50 Vetélkedő.
19.10 Pronoexpressz-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.10 Könnyüzene — Vezényel Sile Dinicu.
20.20 Filmarchivum: Keserü rizs — országos bemutató.
22.00 Románcok és bordalok.
22.15 A Föld körül — Libanon.
22.40 Hires előadóművészek — Di Stefano tenorista Bukarestben.
22.55 Hiradó.

Olvasd és terjeszd a Vörös Lobogót!

UTUNK

Az október 1. szám tartalmából

PUBLICISZTIKA: Létay Lajos: Mintha minden csupán rajtunk állna. Marosi Péter: Barátunk — a Contemporanul. Rácz Győző: Müvészet és korszerüség. Kassay Miklós: Öregek a tömbházban.

PRÓZA: Huszár Sándor: Ég és föld között. Bálint Tibor: Magával se élnék egy szigeten. I. L. Caragiale: Az üstökösről. Jurij Kazakov: Kisállomás.

VERS: Ion Brad, Soltész József, Paul Eluard versei 1 oldal. Báng Gusztáv: A ritmus eredete, Banner Zoltán: Dsida Jenő. Nagy Kálmán: Ki tud helyesen irni. Kovács Nemere: Önellátó tábor... „üdülő" tábor...

IRODALOMKRITIKA: Kántor Lajos Bálint Tibor novellaskötetéről, Mikó Imre: Regényhősök és modellek (Lapszemle), Pataki József: Irástörténet — müvelődéstörténet (Jakó Zsigmond és Radu Manolescu könyvéről.)

A MUNKÁSÉLET

39. számának tartalmából

Az eleven alkotó vita szellemében Buşecan Teofil krónikája a szakszervezetek megyei tanácsainak plénumüléseiről ☆ Papp Gábor lakást kap — Márk István jegyezte ☆ Ergonómia: Ember-gép-környezet — Farkas Gál Zoltán cikke ☆ Nevelés Majtényi Erik, Szaniszló József és Mihai Suleiman irásai ☆ Állandó rovataink: Heti postánk ☆ Rejtett kamera ☆ Multidézés ☆ Nevess velünk.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, október 6-án hüvös idő. Változó mennyiségü felhőzet és helyenként kisebb eső, elvétve záporeső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő északi szél. A hőmérséklet lassan csökken. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2 és 5 (helyenként alacsonyabb), a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 14 és 18 fok között váltakozik. Az alacsonyabb fekvésü területeken helyi dérképződés.

Pionírhírek

Vasárnap ünnepélyes keretek között megnyitotta kapuit az Aradi Pionirház. Több mint ezer pirosnyakkendős jelenlétében Vesa Partenie, a Pionirház igazgatója tartott megnyitó beszédet, ismertette az idei tevékenységi tervet, majd bemutatta a 22 technikai, kulturális-müvészeti és sportkör kiállitását.

A megnyitó szórakoztató és sportjátékokkal folytatódott. A sokezer aradi pionir által rég várt nap táncösszejövetellel zárult.

☆

Szombaton és vasárnap a Gloria pályán zajlott le az általános iskolák országos tetration bajnokságának municipiumi szakasza. A versenyen résztvett valamennyi municipiumi általános iskola együttese. Négy atlétikai ágban (60 méteres sikfutás, távol- és magasugrás, labdadobás) mérték össze tudásukat a pionirok.

Ugyancsak szombaton és vasárnap tartották meg a tetratlon verseny községi és városi szakaszát is.

A nyertes fiu- és lánycsapatok a tavasszal sorrakerülő következő szakaszon egymás között döntik el az elsőséget.

★

A megye összes iskoláiban folyamatban van a pionir osztagok vezetőségeinek megválasztása. A választási gyüléseken a pionirok számbaveszik eddigi eredményeiket, kidolgozzák a jövőbeni tevékenység terveit.

★

A szentmártoni általános iskola több mint 60 tanulója töltött két feledhetetlen napot a festői szépségü Menyházán. A kirándulás gazdag programja látogatásokat, sportrendezvényeket, szórakoztató játékokat stb. foglalt magába.

(truță)

Nyitott szemmel

Alkalmi rugópróba

Általában a gépjárművek rugóit és lökhárítóit azok gyártói és karbantartói speciális eszközökkel próbálják ki. De gyakorlattá vált immár, a nehéz terepen való futtatás is. A Megyei Út- és Hidépitő Vállalat szakemberei azonban, ugy tünik, nem biznak a standard próbák eredményeiben és sajátos módon ismételten ellenőrzés alá vetnek minden járművet. Ott ugyanis, ahol megjelennek utépités vagy javitás jogcimén, a burkolat hamarosan gödrössé válik, ami nem egészen jó hatással van a rugókra. Most is ezt tapasztalhatjuk az Arad—Várad közötti müut első szakaszán, ahol egymást érik az általuk „készitett" próba-mü-gödrök.

„Pikáns" recept

A szoban forgó receptet a Közélelmezési Tröszt Electrica büféjében tanultuk szeptember 28-án az esti órákban. Azért adjuk közre, hogy a Megyei Egészségügyi Felügyelőség illetékes szervei is felfigyeljenek rá. Tehát a recept: Végy egy kisebb méretü müanyagtálat, tégy bele fél maréknyi mosóport, helyezz melléje egy hideg vizzel telt vedret. Szedd össze a büféből a használt poharakat, mártogasd meg a müanyagtálban, majd öblitsd le valamennyit a vederben. Minél többet egy lépben. Aztán helyezd a poharakat a csapos kezeügyébe, hadd szolgáljon fel benne ital a vendégeknek.

Ennyi a recept. El lehet vetni.

U.i. Eleinte ezt hittük, hogy a csappal történt valami, de azután — 20—30 pohár „elmosogatását" követően — a kétestisztaságu küpenyben tevékenykedő asszony vizet cserélt, láttuk, hogy tévedtünk. Nem a csappal van hiba, hanem az egység dolgozóinak, elsősorban az üzlet vezetőjének a tisztasággal kapcsolatos fogalmaival.

Megtévesztő táblák

A Brumărel és a Remus utcában táblácskák jelzik az autóbuszmegállók helyét. Felvetődik a kérdés: Vajon mennyi ideig kell várnia a kevésbé tájékozott utasnak a busz megérkezését? A táblák ugyanis arról tájékoztatnak, hogy itt állanak meg a 16-os vonalon közlekedő autók, a valóság pedig az, hogy az utvonal — a mult hét elejétől — más irányban halad. A tájékoztató táblákat, nyilván, ottfelejtették. Várjuk az ITA válaszát: Összeegyeztethető-e a megtévesztés az utasokkal szembeni figyelmesség követelményével? Ugye, hogy nem. Akkor viszont a táblákat a megfelelő utvonallal kell mielőbb összeegyeztetni...

Az Aradi Állami Színház évadnyitója

Bemutatásra kerül Aurel Baranga INTERESUL GENERAL cimü szinműve. Előadások: SZOMBATON, október 9-én este fél 8 órakor (A bérlet.) VASÁRNAP, október 10-én délután fél 4 órakor (bérletszünet) és este fél 8 órakor (B bérlet).

Felkérik a közönséget: tartsa tiszteletben a kezdési időpontot. Hétévesnél kisebb gyerekek nem látogathatják az előadásokat.

Új iskolák, tantermek

Tirgoviștén megkezdődött egy kohászati szakiskola épitése és hasonló iskola létesül a tulceai uj kohászati központ mellett is.

A Fémipari Minisztérium iskolahálózata a mostani ötéves tervben uj tantermekkel, diákotthonokkal, étkezdékkel, műhelyekkel, tornatermekkel bővül Galacon, Bukarestben, Vajdahunyadon, Resicán, Iași-ban és Buzăuban.

A Fémipari Minisztérium iskoláiban az uj ötéves terv idején hozzávetőleg 46 ezer munkást és hozzávetőleg 4500 mestert és technikust képeznek ki. A végzettek többsége a Galaci Kohászati Kombinátban és a tirgoviștei épülő kohászati vállalatban fog dolgozni.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Főváros. 5. Agance eleje. 6. Zamat. 7. Feltételes kötőszó. 9. Francia iró, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, Lenin-békedijas. 10. Igen — oroszul. 11. Római négyes. 12. Állóviz.

FÜGGŐLEGES: 1. Aradi festő, az akvarell ismert mestere, 1969-ben halt meg. 2. Fa része. 3. Nap — románul. 4. Városunkban élt és alkotott 1949-ig a Stradivari és több hires regények irója. 7. Sereg. 8 Török katonai rang.

Hosszu és rövid magánhangzók között nem teszünk különbséget.

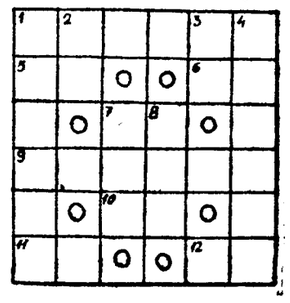

Az ideológiai-politikai tevékenység javítását célzó intézkedések megvitatása a 3. sz. Líceumban

„Nevelni annyit tesz, mint emberré tenni"

Az Aradi 3-as számu Liceum pártalapszervezetének bővitett ülésén a büró jelentése, amelyet **Märgineanu Livia** alapszervezeti titkár olvasott fel, a birálat és önbirálat szellemében elemezte az iskola kommunista és pártonkivüli nevelőinek tevékenységét. A megbeszélésen két kérdésre kaptunk igenlő feleletet: **1. Az ideológiai, politikai és kulturális-nevelő munka megjavitását célzó pártdokumentumoknak nemcsak a betüje, hanem a belőlük áradó életre-iskolára vonatkozó tanulságok is áthatották a liceum tanári karát. 2. A hozzászólásokból kiderült, hogy a pedagógusok csatlakoznak pártunk és főtitkárának nagy jelentőségü megállapitásaihoz, s ezeknek a nagy fontosságu elméleti és gyakorlati szempontoknak maradéktalan valóra váltásáért küzdenek egész oktató-nevelői munkájuk megjavitásával.**

A hozzászólások

során **Kovách Géza** elitélte az iskolai és iskolán kivüli tevékenység egyes lélektelen, rutin-megnyilvánulásait, majd hosszasan fejtegette a hazai történelemtanitás és a helytörténeti kutatás szerepét **a szocialista hazafiság** szellemében. **Amigó Sándor** hangsulyozta, hogy az oktató-nevelői munka megjavitása érdekében **közös arcvonalat,** az osztályokban pedig **közösségi szellemet** kell kialakitani. **Bălan Eugenia** az **esti tagozat** fegyelmének és tanulmányi eredményeinek megjavitását sürgette. **Popovici Cornelia** a nevelők példamutató magatartásáról és az **osztályfőnöki munka** szervezettebb, tudományos koncepciójának kialakitásáról beszélt. **Erdélyi Károly** kiemelte: a tanárok **szakszervezeti csoportjának** nevelő szerepét, a tapasztalatcserék hatékonyságát fokozni kell. A pártalapszervezet, a büró fejtsen ki ebben az irányban is tevékenyebb irányitó és ellenőrző szerepet. Fontos **a tanulók ateista-tudományos nevelésének** alaposabb megszervezése. **Fiştioc Melania,** a liceum igazgatónője, kifejtette, hogy **a pártdokumentumok, a marxizmus-leninizmus tanulmányozása** minden tanár kötelessége. hogy **a kommunista nevelés** tartalmát és formáját megjavitsák az iskolában. **Bulat Eugenia** megállapitotta, hogy a modern nyelvleckék alkalmasak a nyugati életforma ellentmondásainak megvilágitására, a tőlünk idegen, **kozmopolita szemlélet és magatartás elitelésére. Urbán József** arról a kitartó és következetes nevelői tevékenységnek a fontosságáról szólt, amely **a tanulóifjuság honvédelmi ismereteinek** fejlesztésében valósult meg. Végezetül **Teculescu Gheorghe** elvtárs, az Arad municipiumi pártbizottság aktivistája az iskolának, mint a kultura és civilizáció tényezőjének **aktuális feladataira** hivta fel a figyelmet vitazárójában. A közgyülés egyhanguan elfogadta a nevelő tevékenység megjavitását célzó határozati, javaslatot.

A közgyülés jelentősége

Társadalmi szerepe az iskolának tartalmi megujhodást követel. Nem önmagából, elszigetelten az iskolából következő követelmény ez, hanem a társadalom-oktatásügy összefüggéseinek s egymásra ható tényezőinek szükségessége teszi, hogy a nevelés lépést tartson a társadalom általános fejlődésével. Nyilván, ezért vannak az oktatásügy fejlesztésére forditott nagy erőfeszitések. Nyilván, ezért épül fel évről évre mind több uj iskola, osztályterem, laboratórium, internátus, s adnak ki milliós példányszámokban tankönyveket és látják el korszerü didaktikai eszközökkel az oktatás intézményeit. Minden vonalon gyors ütemben növekszik az iskolák anyagi alapja. De a korszerüsödésnek tartalmi változtatásai még meggyőzőbbek. Áttértünk a tizosztályos általános oktatásra, melyet 1973—74-ben általánositunk. Nagy számu szakmai liceum, szakiskola és speciális osztály már az idén kezdődő tanévben az uj követelmények diktálta uj arculattal tekint az oktató-nevelői tevékenység küszöbön álló feladatainak megoldására. A tizosztályos általános iskolák és elméleti liceumok is nagyobb mértékben kapcsolódnak be a termelőmunkába, mint eddig. A patronáló gazdasági vállalatok több felelősséggel müködnek közre a termelési gyakorlat megszervezése, a tanmühelyek megfelelő gépekkel és felszerelésekkel való ellátása érdekében. (A 3-as számu Liceum tanulóit már beosztották a termelési gyakorlatokra).

A párt felhivta a pedagógusokat, hogy dolgozzanak jobban az uj ember neveléséért, a honpolgári magatartás iskolai és iskolánkivüli gyakorlatában. Ennek a programnak sokrétü feladatait részletekbe menően ki kell dolgoznia minden iskola párt- és ifjusági szervezetének, igazgatóságának és egész pedagógiai közösségének. Változtatni szükséges a begyepesedett módszereken, az eredményre nem vezető eljárásokon, az elavult, megcsontosodott munkastiluson. **„Milyen liceum az, amely olyan fiatalokat képez ki, akik szégyellik a munkát?"** — teszi fel a jogos kérdést julius 9-i beszédében **Nicolae Ceauşescu** elvtárs. S folytatja a megkezdett dialógust az „uj ember kovácsaival", egész dolgozó népünkkel a bukaresti iskolákban tett látogatásakor, az uj egyetemi tanév megnyitója alkalmával mondott beszédében. Az uj ötéves terv, a gyors ritmusu fejlődés körülbelül 1700 uj ipari egység létesitését irányozza elő. De tettemesen fejlődik a mezőgazdaság, épitőipar, tudomány stb., s ez egyre nagyobb számu főiskolai, liceumi, szakiskolai végzettséggel rendelkező kádert követel minden tevékenységi szektor részére. Az ipari termelésnek több mint egy millió uj emberre van szüksége! Ezeknek az „uj embereknek" kialakitásáért társadalmi felelősséget, honpolgári kezességet az iskolának kell vállalnia.

Ami a vitából kimaradt

vagy csak részben szerepelt a felszólalásokban:

— Nem elég csak az esti liceum tanulóit okolni. Az elemzésnek érintenie kellett volna a tanári felelősséget is. Az esti liceumban egyes nevelők sokat követelnek a növendékektől, keveset önmaguktól. Az osztály aktivizálása olyan didaktikai elv, amely előirja a tananyag elsajátitásának, begyakoroltatásának legcélravezetőbb módszereit.

— Nagyobb felelősséggel tartozik az iskola nevelőinek közös arcvonala a KISZ-tagok szervezeti életének, iskolán kivüli tevékenységének megszervezéséért, az ideológiai-politikai munka tartalmának és változatos, fiatalok érdeklődését lekötő formáinak megjavitásáért. A tanulók román és magyar tudományos, irodalmi, szinjátszó stb. köreinek a hazafias és internacionalista, a marxista-leninista nevelésnek „magas iskoláivá" kell válniuk.

— A hazafias önkéntes munka, a munkával munkára nevelésnek jó eredményeit általánositsák minden osztályközösség gyakorlatában „...mert minden társadalmilag hasznos munka megtisztelő munka".

— A tanárok általában még kombattivabban, még pártosabban elemezzék a saját nevelői munkájukban még észlelhető hiányosságokat.

☆

„Nevelni annyit tesz, mint emberré tenni. De ehhez az kell, hogy a nevelő is a gerincesek közé tartozzék". Nem véletlen, hogy megidéztem Juhász Gyulát, akit haladó, következetesen demokratikus magatartásáért fosztott meg az ellenforradalom rendszere tanári nyugdijától. Ugy érzem, szavai ma is igazak, mert csakugy, mint pártfogoltja, József Attila, nemcsak középiskolás fokon tanitotta népét. Ezt az idézetet bátran kiirhatnák a tanári szobákban, ahol diákok sorsáról határoznak, hogy mementója legyen a kultura és civilizáció szocialista fáklyavivőinek; kötelességükre, nehéz, de nemes hivatásuk teljesitésére buzditson.

A buzgalom és a mélyből fakadó szocialista meggyőződés kovácsolja a nevelők közös arcvonalát egységes cselekvésre a diákok érdekében. A következetes, a tanulók érdekeit szem elől sosem tévesztő tanárember magatartása az iskolában, és azon kivül, tudásának példamutatása összegezze azt az aranyfedezetet, amelynek szellemi kincstárából a diák örök értékeket vihet magával az életbe.

MÓZER ISTVÁN

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK

Fiatal nők problémáiról

Ez év tavaszán alakult meg a megyei KISZ-bizottság mellett a Fiatal Lányok Tanácsa, mely sok ezer Arad megyei fiatal lány — diák, munkásnő, mtsz-tag — jellegzetesen női problémáival foglalkozik. Erről beszélgettünk DAVID ADRIANAVAL, a megyei KISZ-bizottság aktivistájával, a Fiatal Lányok Megyei Tanácsának titkárával.

— Kérem, soroljon fel néhány jellegzetes problémát a tanács tevékenységéből.

— Eddig elsősorban az egészségügyi-szexuális nevelésre helyeztük a fő hangsulyt, mert hiányosságai régóta szembeötlőek. A megyei egészségügyi igazgatósággal közösen dolgoztuk ki a tematikát. A főleg nőket foglalkoztató nagy aradi üzemekben, a városokban és az iskolákban bevezettük a rendszeres előadásokat. Jól képzett szakemberek, nőgyógyász és bőrgyógyász szakorvosok adnak meg minden felvilágositást, ami a házasságra, anyaságra készülő fiatal lányokat érdekelheti.

Ezenkivül, a megyei nőbizottsággal együttmüködve több helységben népmüvészeti köröket alakitottunk a népi hagyományok ápolására. Soborsinban, Kápolnáson, Honctőn, Csermőn, Nagyhalmágyon ezek a körök több időszakos helyi kiállitást szerveztek, népmüvészeti termékek mikromuzeumát állitották fel.

— Tudomásunk szerint a Fiatal Lányok Tanácsa felméréseket is végez.

— Ez tevékenységünknek egy másik fontos területe. Évi és évharmadi terveinkben több szociológiai tanulmány jellegü felmérés szerepel. Nemrég fejeztünk be egyet, amelynek célja az aradi, többségükben nőket foglalkoztató vállalatok (UTA, Teba, Vörös Trikó, Készruhagyár, élelmiszer- és textilüzletek) fiatal lányai munka- és életkörülményeinek megismerése. Következtetéseinket a megyei KISZ-bizottság titkársága elé terjesztettük a titkárság továbbitotta a szóban forgó vállalatok vezetőségeihez és reméljük, konkrét intézkedések következnek a feltárt nehézségek leküzdéséért.

Folyamatban van jelenleg egy másik felmérés is. Ez a fiatal lányok és anyák életkor, foglalkozás, szakmai beosztás, társadalmi feladatok, családi állapot és még több más szempont figyelembe vételével készül. Legközelebb az általános iskolát végzett és érettségizett lányok szakmai irányitásával szeretnénk foglalkozni. Felvetődött a tanácsban egy női cukrászda megalakitásának ötlete stb.

— Befejezésül még egy kérdés: milyen a megyei tanács összetétele?

— Huszonkilenc tagból áll; valamennyi nő és fiatal, 30 éven aluli (egyetlen kivételével). A tagok zöme munkás- és parasztlány, ezenkivül, orvosok, igazságügyi dolgozók, tanárok, a szakszervezet, nőszervezet, a milicia képviselői vesznek benne részt — tehát gyakorlatilag minden olyan szerv, amely munkánkban segitséget nyujthat. A megyei tanácson kivül municipiumi tanács és városi bizottságok müködnek, ezeken keresztül végezzük a mozgositást, valósitjuk meg a tömegkapcsolatokat.

— Sok sikert kivánunk munkájukhoz!

Lejegyezte: J. GY.

Levél egy ismeretlen asszonyhoz

Nevét és cimét nem ismerem, asszonyom. Ezért kénytelen vagyok nyilt levélben fordulni Önhöz.

A napokban történt. Munkámból hazafelé térve megszokott bevásárlásaimat végeztem. Az egyik központi élelmiszerüzlet pénztáránál a 8—10 emberből álló sor végére álltam. Ön — néhány másodperccel utánam állt be a rövid sorba. Ennek ellenére kinyomott helyemről, s mikor némi ellenállást tanusitottam, ellentmondást nem türő hangon rámszólt:

— Maga utánam jön!

— De hiszen én voltam itt előbb — csuszott ki a számon önkéntelenül és nem kis csodálkozással (hát ilyen is van?). Aztán legyintettem. Semmiség.

És a botrányt elkerülendő, a sor végére kullogtam. Csak az arcom égett és lassan remegni kezdett a lábam. Nem azért a néhány másodperces időveszteségért, hanem az igazságtalanság miatt, melynek legkisebb megnyilvánulása is felháborító. Esembe jutottak az Ön társai is asszonyom, akik naponta hangoskodva tolakodnak előre az üzletekben, lökdösődve törnek utat a járműveken. És ha valaki számonkéri tőlük a közösség iratlan szabályainak megszegését, sértegetésnek, szitkozódásnak teszi ki magát, egyszóval, „elvérzik" a szócsata mezején.

A pedagógusok azt vallják, hogy az ember megváltoztatható. Felnőtt korában is.

Kedves asszonyom! Ne okozzon többé kellemetlen pillanatokat, fölösleges idegeskedést másoknak. Értse meg végre, hogy emberek vagyunk mind, egyforma jogokkal és kötelességekkel.

Erre kéri Önt és társait

Tisztelettel

BRAUCH MAGDA

Bözsi néni és a „bogarak"

Az ősz már erősen megtépázta az almafák lombjait. Több a levél a földön, mint az ágakon. Megannyi sárga réztallér. Itt-ott a levélszőnyegen egy-egy piros alma. A hevenyében összetákolt szinben kádak, hordók. Erős cefreszag csapja meg az ember orrát.

Alacsonytermetü, fürge mozgásu asszony siet felénk. Kezében védősisakot lóbál, olvasfélét, amilyet a kardvivók viselnek mérkőzés közben.

— Ezt mire használja — kérdezzük.

— A „bogarak" ellen.

— Milyen bogarak?

— A méheket nézegettem.

S a kaptárak felé mutat, melyeket eddig nem is vettük észre.

— Jöjjenek, nézzék meg — invitál bennünket.

Követjük. A méhészetben már nem nagy a mozgás. Nincs hordás. Az utolsó mezei virág is elhullatta szirmait.

— Jól dolgoztak?

— Jobban is lehetett volna. Három család elhullott.

— Hogy-hogy?

— Ugy történt, hogy permetezték a kendert. Láttam is délfelé a repülőgépet, de nem gondoltam arra, hogy a kendert porozzák. Délután látom a „bogarakat" jönnek rajostól „hazafelé". Nem is értek a kaptárig földre hulltak. Tudják, szinte fekete volt a fü. Meg is sirattam őket... Csak este szóltak, hogy zárjam be a „bogarakat", mert permeteztek. Zárhattam már akkor.

— Van sok baj velük?

— Ajaj! Különösen rajzáskor... Az idén az egyik család sok dolgot adott. Volt egy nyugtalan anya. Sehol sem találta helyét. A férjem befogta — mert ő segit, csősz az almásban — megint kirepült. Háromszor szöktek meg... A nyáron, abban a nagy hőségben rengeteget ittak. Naponta háromszor is tele kellett tölteni a vályukat vizzel.

— Most már megpihentek, nemde?

— Igen, még járnak, de már nincs hordás. Várom, hogy hozzák a cukrot. Etetni kell őket. Nem szeretném, ha bántanák a lépet, amit „lepecsételtek".

— S most mit csinál velük?

— Ellenőrzöm nem bujt-e bele az egér.

— Nem csipnek?

— Füstölöm őket.

— Télen hol tartják?

— Itt, ebben a deszkaszinben.

— Nem fáznak meg?

— Vigyázunk rájuk. Én szeretném, ha uj kaptárakba tennék őket. Nagyobba, egyformába. Mindjárt másképp mutatna.

Egyszercsak mellettünk terem két szőke emberke.

— No, megjötteket, bogaraim? Hogy volt az iskolában? Felénk fordulva mondja: az unokáim. Ők is az én „bogaraim".

Verba Erzsébet, a kedves, bőbeszédü Bözsi néni, a Tornyai Mezőgazdasági Termelőszövetkezet méhésze. Kiemel a kaptárból egy lépet, amelyen nyüzsögnek a dolgos kis állatkák. Körülöttünk ki tudja milyen zenére táncot járnak... Csak Bözsi néni érti őket... A levélszőnyegen a két kis szőke bogár birokra kél.

kovács—szabó

A grădiştei kereskedelmi komplexum keretében néhány héttel ezelőtt nyilt meg a 28-as számu zöldség- és gyümölcsértékesitő egység, nem kis örömére a környék háziasszonyainak.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Megyei labdarúgó bajnokság

A 7. fordulóban a következő eredmények születtek:

PANKOTAI ŞOIMII — SEBESI CRIŞANA 1:2 (0:1). Góllövők: Toma (75. p.), illetve Sucan (43. p.) és Pop (60. p.). Játékvezető Ardelean Cornel.

OLIMPIA — BOROSJENŐI AS VICTORIA 3:2 (2:0). Gólszerzők: Papahancia (21. p.), Marksteiner (32. p.) és Zöldhegyi (80. p.), illetve Grădinaru (51. p.) és Cociuba (60. p.). Vezette Bunaciu Ioan.

KISIRATOSI TÖREKVÉS — KÜRTÖSI FRONTIERA 1:1 (0:0). A gólokat Măcean (78. p.), illetve Pantea (60. p.) rugták. Hőnig János biráskodott.

PÉCSKAI PROGRESUL — LIBERTATEA 2:2 (1:1). A hazaiak góljait Barbu (28. és 56. p.), a vendégekét pedig Szekeres (17. p.) és Puica (80. p.) szerezték. Moşneag Ştefan volt a játékvezető.

LIPPAI LUPTĂTORUL — VILÁGOSI ŞIRIANA 1:3 (0:1). Doaga (59. p.), a világosi csapatból pedig Morar (10., 65. és 86. p.) volt eredményes. Fudulu Dumitru irányitotta a találkozót.

FORESTA — LIPPAI MUREŞUL 6:3 (4:1). Nagy József (10., 30. és 86. p.), Robotin (39. és 68. p.), Vida (12. p.), illetve Brănişcan (26. p.), Drăgan (53. és 73. p.) rugták a gólokat. Negru Gheorghe volt a biró.

FZ — VINGAI BANATUL 4:0 (3:0). Taşin (10., 30. és 84. p.) mesterhármasával és Henter (35. p.) góljával alakult ki a végeredmény. Raşca Ioan müködött közre.

KISJENŐI VICTORIA — BÉLI FORESTA 3:0 (a vendégcsapat későn érkezett, Andrica Aurel játékvezető már előzőleg lefujta a találkozót).

A táblázat.

Sebes	7	6	1	0	19: 5	13
Olimpia	7	5	1	1	24: 8	11
Libertatea	7	4	3	0	13: 7	11
FZ	7	5	0	2	19:11	10
Kisiratos	7	3	3	1	20:10	9
Pankota	7	2	4	1	16: 9	8
Borosjenő	7	3	2	2	12:10	8
Pécska	7	2	3	2	12:10	7
Világos	7	3	1	3	10:10	7
Foresta	7	3	0	4	19:16	6
Bél	7	1	4	2	7: 9	6
Kürtös	7	2	1	4	13:13	5
Kisjenő	7	2	1	4	9:15	5
Mureşul	7	1	1	5	11:20	3
Vinga	7	1	1	5	7:34	3
Luptătorul	7	0	0	7	3:27	0

Kosárlabda

CONSTRUCTORUL — NAGYVÁRADI VOINŢA 42:38 (20:17). Az épitőipari lánycsapat megszerezte második B osztályu győzelmét. Mindkét együttes a védekezésre fektette a főhangsulyt, ezzel magyarázható a kevés kosár. A találkozó hajrája igen izgalmas volt, több alapjátékos kipontozódott az együttesekből, a Constructorul Pócsainé két kosarával szerezte meg 38:38 után a győzelmet. Pontszerzők: CONSTRUCTORUL: Deák (12), Pócsainé (12), Kabátné (7), Zielinsky (4), Gruion (5), Bruttyó (1), Bodóné (1). VOINŢA: Kovács E. (4), Báthori (10), Pop (8), Kovács V. (4), Borsi (2), Becse (1), Cociuba (2), Krupka (5) és Ambrus (2). A találkozót Chioreanu Vasile (Kolozsvár) és Fuchs Péter (Resica) vezették.

TEMESVÁRI VOINŢA — ARADI CONSTRUCTORUL 79:65 (42:25). Az aradiak csak a második félidőben játszottak elfogadhatóan, de a 20 pontos hátrányt már lehetetlen volt ledolgozni.

Országos iskolásbajnokság. Lányok: Aradi Sportiskola — Szalontai Metalul 27:50 (14:26). Fiuk: Lugosi Sportiskola — Aradi Sportiskola 40:85 (17:31). Az aradi Prüster 48 pontot dobott.

Kézilabda

A B osztályu bajnokságban szereplő Gloria férfi kézilabdacsapata 20:14 (9:7) arányban győzött a Nagydisznódi Textila ellen. Az aradiak góljait Wagner (6), Martin (6), Ardelean (2), Schragner (2), Lelea, Pribeagu, Fluieraş, és Ilie dobták. Iskolásbajnokság. Lányok: Aradi Sportiskola — Temesvári Sportiskola 16:11 (8:3). Fiuk: Aradi Sportiskola — Lugosi Timişul 23:17 (12:8).

Röplabda

A B osztályu férfi röplabda-bajnokság első fordulójában az Aradi Voinţa Vajdahunyadon 3:1 (15:8, 15:17, 15:12, 15:7) arányban legyőzte a Corvinult. Iskolásbajnokság. Lányok: Pedagógiai Liceum—Temesvári Sportiskola 1:3 (6:15, 16:14, 4:15, 7:15).

A Vagonul vezet a C osztályban

A C osztályu labdarugó-bajnokság VI. fordulójának eredményei: Gyalári Minerul — Dévai Mureşul 2:1 (1:1), Ujmoldovai Minerul — Karánsebesi Victoria 4:0 (3:0), Karánsebesi CFR — Gloria 3:0 (1:0), Progresul — Brádi Aurul 0:0, Vagonul — Electromotor 1:0 (0:0), Furnirul — Vörös Acéli Metalul 3:0 (2:0), UMT — Boksai Minerul (elhalasztva).

A táblázat:

Vagonul	6	4	1	1	7: 4	9
Mureşul	6	3	2	1	10: 3	8
Progresul	6	2	3	1	7: 5	7
CFR	6	3	0	3	14: 5	6
Boksai Minerul	5	3	0	2	10: 6	6
Furnirul	6	3	0	3	7: 6	6
Gyalári Minerul	6	3	0	3	10:11	6
Aurul	6	2	2	2	6: 8	6
Metalul	6	2	2	2	10:13	6
UMT	5	2	1	2	7: 7	5
Ujmoldvai Min.	6	1	3	2	7: 7	5
Gloria	6	2	1	3	5: 6	5
Electromotor	6	2	0	4	6:11	4
Victoria	6	1	1	4	2:16	3

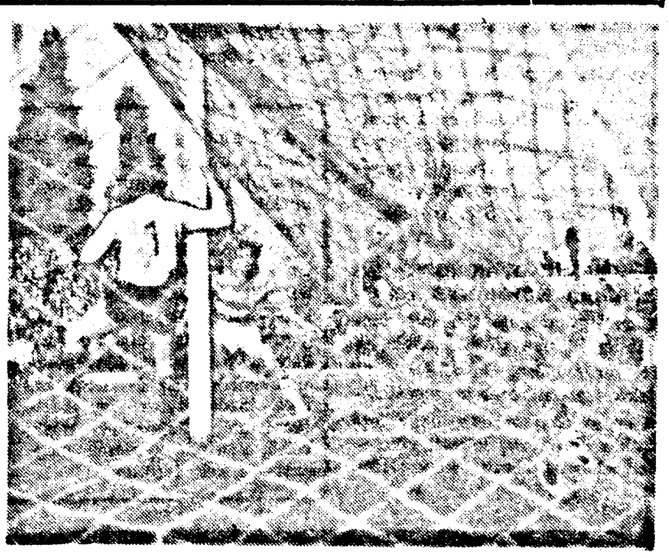

Jelenet az UTA—Kolozsvári CFR mérkőzésből.

NEMZETKÖZI ÉLET

Corneliu Mănescu vacsorát adott több küldöttségvezető tiszteletére

NEW YORK. — Constantin Alexandroaie, az Agerpres tudósitója közli:

Corneliu Mănescu külügyminiszter, hazánk ENSZ-küldöttségének vezetője vacsorát adott több küldöttségvezető tiszteletére.

Ott volt Tun Hadzsi Abdul Razak Bin Dato Husszein, Malayisia miniszterelnöke és külügyminisztere, Ashraf Pahlavi hercegnő, Irán ENSZ-küldöttségének vezetője, Pierre Harmel belga, Jan Marko csehszlovák, Carlos Romulo fülöpszigeti, Patrick Hilleryir Jacques Rahemananjara Malgas közlekedési, Addelatif Filali marokkói, Lodongijn Rincsin mongol, Stefan Jedrychowski lengyel, Péter János magyar külügyminiszter, Krisztosz Xantopulosz Palamasz görög helyettes külügyminiszter, Gero Grozev bolgár, H. M. Zacharia maláj, Olof Rydbeck svéd, Vernon Johnson zambiai állandó ENSZ-megbizott.

Ugyszintén részt vett a román küldöttség több tagja.

A vacsora folyamán eszmecserét folytattak fontos nemzetközi és napirendi kérdésekről.

Külügyminiszterünk megbeszélései

Corneliu Mănescu, România Szocialista Köztársaság külügyminisztere hétfőn találkozott Aldo Moro olasz külügyminiszterrel, az Egyesült Nemzetek szervezete közgyülésén részt vevő olasz küldöttség vezetőjével és Addelatif Filali marokkói külügyminiszterrel, a marokkói delegáció vezetőjével.

A két találkozón megvizsgálták az ülésszak napirendjén szereplő számos kérdést, több közös érdekü nemzetközi problémát, valamint România és a két ország közötti kapcsolatok egyes vonatkozásait.

☆ ☆ ☆

Corneliu Mănescu külügyminiszter október 5-én megbeszélést folytatott Juan Antonio Tack panamai külügyminiszterrel, Panama ENSZ-küldöttségének vezetőjével.

A két külügyminiszter levélcseréjével hivatalosan szentesitette a román-panamai diplomáciai viszony felvételét.

N. Podgornij hanoi látogatása

Amint a VNA hirügynökség jelenti, Hanoiban megbeszélést folytatott Vietnam DK küldöttsége, élén Le Duannal, a vietnami Dolgozók Pártja KB első titkárával és a szovjet küldöttség, élén Nyikolaj Podgornijjal, az SZKP KB Politbürójának tagjával, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének elnökével.

A szovjet párt- és kormányküldöttség látogatása alkalmából nagygyülés zajlott le a Nemzetgyülés épületében Beszédet tartott Le Duan és Nyikolaj Podgornij.

Tudományos értekezlet Algériában

Az Algir melletti Club des Pinsi Nemzetek palotájában kedd délután megkezdődött az algériai szénhidrogén-lelőhelyek kutatásával és kiaknázásával foglalkozó nemzetközi tudományos értekezlet.

Az algériai ipar- és energiaügyi minisztérium védnöksége alatt rendezett értekezleten részt vesznek algériai szakemberek és több mint 150 kőolajipari szakértő a világ számos országából, köztük Belgiumból, Franciaországból, Olaszországból, Japánból, Nagy-Britanniából, az USA-ból és a Szovjetunióból.

Hazánkból az értekezleten részt vesz Bujor Almăşan bánya-, kőolajipari és geológiai miniszter.

A megnyitó beszédet Belaid Abdesszalam algériai ipar- és energiaügyi miniszter mondotta.

Anwar Szadatot választották meg az Arab Köztársaságok Szövetségének elnökévé

Megtartotta első ülését a tervezett Arab Köztársaságok Szövetségének Elnöki Tanácsa. Ott volt Anwar Szadat egyiptomi, Hafez Asszad sziriai és Moamer El Gedafi libiai elnök. Amint a hirügynökség hivatalos közlemény alapján jelenti, az Arab Köztársaságok Szövetségének elnökévé Anwar Szadatot választották meg.

A három államfő megvizsgálta a közel-keleti politikai és katonai helyzetet.

Felszólalások az ENSZ-közgyűlés ülésszakának általános vitáján

NEW YORK. C. Alexandroaie, az Agerpres tudósitója jelenti:

Az ENSZ-közgyülés ülésszakának általános vitája folytatásaként felszólalt William Rogers amerikai külügyminiszter. Kifejtette, „a béke javára cselekedni egyértelmü azzal, hogy elismerjük az államok közötti különbségeket, valamint azt a tényt, hogy ezek a különbségek továbbra is fennállnak a vélemények, az érdekek, a rendszerek közötti különbségek formájában".

A külügyminiszter ezután rámutatott, hogy az USA és a Szovjetunió között sikerült több megállapodást kötni, és ezek elősegithetik a békés egymás mellett élést és kooperációt, majd hangsulyozta, hogy az USA-nak azt az óhaját, hogy lerakja egy ilyen kooperáció alapjait, egyáltalán nem érinti az a politikája, amely a kapcsolatok javitására irányul a Kinai Népköztársasággal.

A leszerelés kérdéseiről szólva William Rogers rámutatott, bár a SALT tárgyalásokon még nem jutottak megegyezésre, az USA és a Szovjetunió álláspontja közeledett a rakétaelhárító rendszerek korlátozását célzó egyezmény elgondolása és részletei tekintetében.

A Kinai NK törvényes ENSZ-jogainak helyreállitásával kapcsolatosan a felszólaló megismételte a Két Kináról szóló tézist, amelyet a világ számos állama és a nemzetközi közvélemény elutasitott, és ellenezte a csangkajsekista küldöttek kizárását a világszervezetből.

A Közel-Kelet kérdéseiről szólva W. Rogers inditványozta egy ideiglenes részleges megállapodás megkötését és előterjesztett egy tervet, amely többek között tartalmazta a Szuezi-csatorna forgalmának megnyitását és a tüzszüneti egyezmény meghosszabbitását.

Arsene Usher, Elefántcsontpart külügyminisztere többek között hangsulyozta, hogy Afrika nem mond le önrendelkezési és függetlenségi politikájáról, és az ENSZ-nek olyan konkrét és hatékony intézkedéseket kell elfogadnia, amelyek valóban a szégyenteljes gyarmati rendszer utolsó bástyáinak lerombolásához vezessenek.

Pierre Harmel, belga külügyminiszter beszédében hangsulyozta, hogy az Egyesült Nemzetek egyetemessége a szervezet alapvető célkitüzéseivel egyenlő. „Ebből kiindulva — mondotta — kifejezetten ajánljuk, hogy a Kinai NK foglalja el a szervezetben azt a helyet, amelyet az Alapokmány Kinának tart fenn". Ezután a miniszter rámutatott, hogy a regionális megállapodások nagy jelentőségüek az együttmüködés légkörének világméretü meghonosításában. Az európai kérdésekre utalva és felsorolva a legutóbbi idők eseményeit a belga miniszter megjegyezte: „jelenleg pontosan körvonalazódik az, amit valaha csak reméltünk. Két világos célkitüzés megvalósitására kell törekedni — az európai fegyveres erők csökkentése és az európai biztonság". Reméljük, hogy találkozhatunk Helsinkiben — mondotta Harmel.

Mirko Tepavac jugoszláv külügyminiszter hangsulyozta, a népek egyre határozottabban küzdenek függetlenségükért, szuverénitásukért és szabad fejlődésükért. „Egyetlen igazi népi mozgalmat sem lehetett erőszakkal elfojtani. A világ fejlődését nem lehet erőszakkal eldönteni" — hangoztatta.

A jugoszláv miniszter fejtegette a krónikus nyugati pénzválság következményeit és elmarasztalta a mások rovására történő monopolizáló, megkülönböztető és protekcionista intézkedéseket, amelyek, — mint mondotta — akadályozzák az általános haladást, rontják a politikai viszonyokat az államok között. A továbbiakban kitért a leszerelés kérdéseire. A fegyverkezési hajsza feltartóztatása legyen minden békés erőfeszités fundamentuma — emelte ki a külügyminiszter, s ezzel kapcsolatosan taglalta egy leszerelési világkonferencia jelentőségét.

A felszólaló állást foglalt a Kinai NK törvényes ENSZ-jogainak helyreállitása mellett.

A jugoszláv külügyminiszter a továbbiakban rámutatott, hogy az európai viszonyok pozitiv alakulása lehetővé vált mihelyt felülkerekedett az a meggyőződés, hogy erőszakkal nem lehet megváltoztatni az európai viszonyokat. A jugoszláv miniszter hangsulyozta, hogy egyre kedvezőbbek a körülmények az európai biztonsági és kooperációs konferencia összehivására.

Befejezésül M. Tepavac rámutatott: szükséges, hogy mindenki betartsa és mindenkivel szemben be kell tartani a nemzetközi jog és etika elveit, s hangsulyozta, hogy országa bizik a szabadság, a szuverénitás és a be nem avatkozás elvének sérthetetlenségében.

Védjük ezeket az elveket, mert ez védi a világot, amelyben élünk.

A Reuter és a France Presse a Kinshasa-i rádióállomásra hivatkozva közölte, hogy letartóztatták Justin Bomboko volt külügyminisztert és Victor Nendaka volt pénzügyminisztert azzal a váddal, hogy összeesküvést szervezett a kongói államfő meggyilkolására. Az akció szervezői között van Bangala hadseregtábornok, Kinshasa kormányzója is. A kivizsgálások befejezése után a letartóztatott személyek ügyében a bíróság dönt.

H. Kissinger ellátogat Pekingbe

Amint az Uj Kina hirügynökség jelenti, a Kinai NK kormánya és az USA kormánya megállapodott, hogy dr. Henri Kissinger október végén Pekingbe látogat és megbeszélést folytat a kinai kormánnyal a Nixon elnök kinai látogatásával kapcsolatos konkrét megállapodásokról.

Mint ismeretes, a kongresszus törvénnyel tiltotta meg amerikai harci egységek bevetését Laoszban és Kambodzsában.

Az egyiptomi nők küldöttségének összejövetele

Kairóban összejövetelt tartott az egyiptomi nők küldöttsége, amely Aziza Husszeinnek, a kairói nők klubja elnökének, a nők helyzetével foglalkozó ENSZ-bizottság tagjának vezetésével nemrég látogatást tett Romániában. A küldöttség ismertette a hazánkkal kapcsolatos benyomásait, rámutatott, hogy a romániai nők jelentősen hozzájárultak a román nép sikereihez minden tevékenységi területen, és leirta azt a meleg fogadtatást, amelyben a küldöttség Romániában részesült.

Újabb sikereket arattak a hazafiak Dél-Vietnamban és Kambodzsában

Amint a Felszabadulás hirügynökség közli, a dél-vietnami Nemzeti Felszabaditási Front erői ujabb sikereket arattak az intervencionista agresszorokkal folytatott harcokban. Csupán U Minh tartományban megsebesitettek vagy elfogtak több mint 2000 katonát, köztük számos amerikai és saigoni tisztet.

A hazafias alakulatok lelőttek 27 ellenséges repülőgépet, megsemmisitettek öt páncélkocsit, 19 ágyut és más nehéztüzérségi felszerelést és jelentős mennyiségü fegyvert és lőszert zsákmányoltak.

★

Az AKI hirügynökség jelentése szerint a kambodzsai felszabaditási erők az utóbbi napokban Krek és Ampuk helységekben heveser támadták a saigoni intervenciós csapatokat. E harcokban számos saigoni katonát megsebesitettek. Lelőttek, vagy a földön megsemmisitettek 4 repülőgépet, 6 ágyut, 3 páncélkocsit és megrongáltak több erődítményt és lőszerraktárt.

A külföldi sajtóból

Zambia és a rézbányák

Zambia gazdasági fejlődési üteme a legmagasabbak közé tartozik egész Afrikában és ezt csaknem kizárólag a réznek köszönheti. A Kaunda-kormány a függetlenség kivivása után nagy erőfeszitéseket tett a réztermelés fellendítésére, egyidejüleg igyekezett sokrétüen kiépiteni a gazdaságot. E politika kezd gyümölcsözni, az ország a gazdasági fejlődés utját járja.

Zambia tulajdonképpen 1969-ben, a rézbányák államositásával lépett az önálló gazdasági fejlődés utjára. Azóta nagy terveket valósit meg energetikai, ipari, közlekedési téren. Az ország a réz hazája. Réztartalékai tekintetében az USA és a Szovjetunió után a harmadik helyen áll, 1970-ben nem kevesebb mint 750 000 tonna rezet állitott elő. Zambia fő problémája most az, hogy függetlenitse a gazdaságot a réz kiaknázásából származó jövedelmektől. A „vörös arany" világpiaci árának fluktuációja ugyanis erősen kihat a gazdaságra. Mi több, adott pillanatban katasztrofális következményekkel járhat, hiszen a réz az export több mint 90 százalékát teszi ki, az állami bevétel több mint 47 százaléka belőle származik. Minthogy a réz világpiaci ára 1970-ben körülbelül 45 százalékkal esett a normális alá, az állami költségvetés problémái ismét előtérbe kerültek. Az ország 1971-es költségvetése lényegesen nagyobb az előzőnél. A rézipari illetékekből származó bevétel azonban a 345,8 millió kwache (zambiai pénz) értékü bevételből csupán 70 millióra rug.

Az első fejlesztési terv (1966—1970) során sikerült megteremteni a gazdasági alépitményt. A következő terv a falvak fejlesztésére helyez sulyt, hogy növelje a belföldi élelmiszerforrásokat. Az idén 300 millió kwachet ruháznak be az első terv keretében megkezdett nagyobb szabásu tervek befejezésére.

A réztermelés 1975-ig évi egymillió tonnára emelkedik, ami összefügg a távlati prognózisokkal. A szakemberek becslése szerint a világ rézszükséglete az évszázad végére eléri a 18 millió tonnát az 1970. évi 5,6 millió tonnával szemben. A zambiai réztermelés tehát szép távlatok előtt áll. Zambia azonban már most igyekszik sokrétüen kiépiteni gazdaságát, a réziparból származó bevételek legnagyobb részét más iparágakba és a mezőgazdaságba ruházza be.

(Monitor Africaine)

INNEN-ONNAN

Világhirü hegedümüvészek kezében szólal meg ismét Paganini hegedüje a frankfurti zenei ünnepségeken. A 200 millió olasz lirára biztositott hangszert különrepülőgép szállitja Génuából Frankfurtba. A hegedüt 1742-ben készitette Guarneri, a hires cremonai mester.

Az erős havazás és hideg meggátolta a továbbhaladásban az Everestet ostromló argentin alpinistákat. Az alpinisták ennek ellenére nem mondtak le a világ legmagasabb csucsának megmászásáról.

Tizennégy hires festményt loptak el egy Goito (Lombardia) melletti villából. A becses alkotásokat a szintén mükincsnek számitó képrámákkal együtt vitték el. A festmények értékét 300 000 dollárra becsülik.

Az év első hat hónapjában az Egyesült Államokban 11 százalékkal emelkedett a büntények száma — mutat rá az FBI egyik jelentése. A betörések száma 14 százalékkal, a gyilkosságoké és fegyveres támadásoké pedig 10 százalékkal növekedett; ez a mult év azonos időszakához képest 10 százalékos növekedést jelent. A jelentésből az is kitünik, hogy az év első nyolc hónapjában 80 rendőrt öltek meg — legtöbbjüket agyonlőtték.

Egy braziliai volt rendőrt, akit azzal vádoltak, hogy az ugynevezett halálbrigád tagja, a Vittoria városi törvényszék 20 évi börtönre itélt. A vádirat szerint 17 gyilkosságot követett el.

A belgiumi Mechelen város egyik templomából 12 festményt, köztük egy Rubenst loptak el. Emlitésre méltó, hogy a templomban még egy hires Rubens-kép volt, de ahhoz nem nyultak.

A tőke világából

Az Egyesült Államok nyugati partvidékén a dokkmunkásztrájk 97. napjába lépett, s az elmult 23 év leghosszabb kikötői munkakonfliktusa. A csendes-óceáni amerikai kikötők tevékenysége megbénult. A szállitómunkások szakszervezetének és a munkáltatók képviselőinek tárgyalásai, amelyeken J. Curtis szövetségi közvetitő is részt vett, eredménytelenek maradtak. Mint ismeretes, a sztrájkolók a bérek emelését, a heti munkaprogram szavatolását és a nyugdijak biztositását követelik.

Miután a napokban a keleti partvidék dokkmunkásai is leálltak, a sztrájk országos méretü lett: Ebbe az ujabb munkakonfliktusba bekapcsolódott az AFL-CIO-hoz tartozó dokkmunkás-szakszervezet 45 000 tagja.

A szövetségi kormányt nagyon aggasztja a sztrájk terjedése. Ronald Zeigler, a Fehér Ház szóvivője kijelentette, hogy a dokkmunkás-sztrájk sulyos probléma lett, majd sejtetni engedte, hogy Nixon elnök végül is a Taft-Hartley törvény révén fogja kényszeriteni a sztrájkolókat, hogy nyolcvan napra lépjenek munkába. Nixon elnök máris kapcsolatba lépett a Munkaügyi Minisztériummal a helyzet rendezése céljából, s még aznap ujra megindultak a tárgyalások a munkáltatók és a keleti kikötők dokkmunkásainak képviselői között.

Az Associated Press szerint még nem értek el semmilyen haladást az USA 20 államában szeptember 30 óta sztrájkoló 80 000 bányász munkakonfliktusának megoldásáért folytatott tárgyalásokon sem.

A megfelelő munkavédelmi intézkedések hiányában Japán iparvállalataiban változatlanul sok a munkabaleset. Csupán 1970 április és 1971 március között több mint 1 700 000, s ezekből 6000 halálos kimenetelü munkabaleset volt.

A nyugat-németországi Majna-Frankfurtban több ezer ember tüntetett a lakbérek szüntelen emelése miatt.

Az Ir Köztársaságban az elmult 12 hónapban 8,8 százalékkal emelkedtek az árak. Ezzel egyidejüleg gyarapodott a munkanélküliek száma, s jelenleg a munkaképes lakosság mintegy 7 százaléka nincs alkalmazásban. Az ipari tevékenység stagnálása csak növeli az általános aggodalmat — állapitja meg az Irish Times cimü napilap.

Németország Szövetségi Köztársaságának Munkaügyi Minisztériuma közölte, hogy a munkabalesetek száma az év első felében, a mult év azonos időszakához viszonyitva lényegesen nagyobb volt. Csupán az év első hat hónapjában munkabalesetek következtében 2167 munkás vesztette életét.

Nyugat-Németországban fokozódik az elszegényedési folyamat a kis és közepes nagyságu gazdaságokkal rendelkező földmüvesek körében — mondotta Constantin Heereman, a nyugatnémet földmüvesszövetség elnöke a Westphalen-Blatt cimü ujságnak adott interjujában. A statisztikai adatok szerint 1969-ben és 1970-ben hozzávetőleg 98 000 kisgazdaság tünt el. A helyzet rosszabbodásához hozzájárul a EGK politikája is, amely hátrányosan érinti a kisebb gazdaságokat.

A bérezési rendszer javitását követelő párizsi metróvezetők kedd reggel beszüntették a munkát, s emiatt a főváros egész föld alatti közlekedése megbénult.

A France Presse szerint meglehet, hogy ez a sztrájk csak bevezetője a közüzemi alkalmazottak revendikativ mozgalmának. Pillanatnyilag az Orly és Le Bourget repülőterek alkalmazottai is sztrájkolnak. A közvéleménykutatásokból kitünik, hogy a dolgozók körében növekszik az aggodalom a gazdasági tevékenység esetleges lassulása miatt, s attól tartanak, hogy a nyugati valutaválság következtében fokozódik a munkanélküliség.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A NÉMET BÉKEUNIÓ NYUGATNÉMET SZERVEZET vezetősége legutóbbi ülésén hangsulyozta, hogy ujabb erőfeszitéseket kell tenni az összeurópai biztonsági értekezlet összehivásáért és a nyugatnémet—szovjet, illetve nyugatnémet—lengyel szerződés ratifikálásáért.

Az ülés részvevői határozatot fogadtak el, s ebben követelik, hogy a béke érdekében biztositsák a Német Demokratikus Köztársaság és Németország Szövetségi Köztársasága felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

A CSEHSZLOVÁK SZK ÉS MALAYSIA KORMÁNYA elhatározta, hogy diplomáciai kapcsolatokat létesit nagykövetei szinten. A CTK hirügynökség közlése szerint a feleket e határozat meghozatalában az az óhaj vezette, hogy fejlesztik a két ország közötti kölcsönösen előnyös baráti kapcsolatokat.

HÉTFŐN FELAVATTÁK A BULGÁRIA ÉS TÖRÖKORSZÁG területét közvetlenül összekötő Szvilengrad—Edirne-Pehlivankei nemzetközi vasutvonalat, amelynek révén lényegesen egyszerübbé váltak a határátlépési formaságok. A forgalmat eddig Görögország területén át bonyolitották le.

John Lindsay, New York város polgármestere televizió interjujában kijelentette, hogy mielőbb véget kell vetni a vietnami háborunak, s hogy az Egyesült Államok már régen ezt kellett volna hogy tegye. Semmi sem indokolja a délkelet-ázsiai vérontást. A polgármester más vonatkozásban hangsulyozta, hogy lényegesen csökkenteni kell az USA katonai kiadásait, az igy felszabadult összegeket pedig belső, szociális kérdések megoldására kell forditani.

A VENEZUELAI HATÓSÁGOK KIUTASITOTTÁK Thelma Friast, Dominika caracasi konzulját, aki megjátszotta, hogy elrabolták, mert egy nagy összeg birtokába akart jutni. A kihallgatásról felvett jegyzőkönyvet megküldték a Santo Domingo-i ügyészségnek.

FÖLDRENGÉS VOLT AZ OLASZ FÉLSZIGET középső részén, s pánikot idézett elő a lakosság körében. Jelentős kár nem keletkezett.

Amint a Faenza szeizmikus állomás közli, a kéregmozgás nyolcadik fokozatu volt, és mintegy négy-öt másodpercet tartott.

AZ AMERIKAI SZENÁTUS ELHATÁROZTA, hogy 350 millió dollárban állapitja meg a vientianei kormánynak nyujtott gazdasági és katonai segély felső határát. A határozat azonban nem érinti a laoszi hazafias erők által felszabaditott vidékek ellen intézett amerikai légitámadások finanszirozását.

DÉL-VIETNAMBAN NEM LEHET MEGHONOSITANI A BÉKÉT, MINDADDIG, amig ott tartózkodnak az amerikai csapatok — jelentette ki George Aiken amerikai szenátor. Mint hozzáfüzte, a vietnami háboru meghosszabbitása negativan befolyásolja a Republikánus Párt helyzetét a jövő évi választásokon. Hangsulyozta, hogy egyre több szenátor, köztük számos republikánus párti, elitéli az USA jelenlegi délkelet-ázsiai politikáját.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. Arad.

40 168